

Sygn. akt III U 423/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013 r.

<i>Sąd Okręgowy</i>	<i>w Ostrołęce</i>	<i>Wydział III</i>
<i>Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych</i>		

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Rogalska-Ciak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2013 r. w O.

sprawy z odwołania J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 31 stycznia 2013 r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. B. prawo do emerytury począwszy od dnia 01.01.2013r.,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 423/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.01.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił J. B. prawa do emerytury.

J. B. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że opis charakteru jego pracy w (...) Zakładach (...) wykazany jest zgodnie z obowiązującym prawem i wniósł o uznanie, że jest to praca w szczególnych warunkach i wobec powyższego zachodzą podstawy do przyznania mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że J. B. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat

i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 11.01.2013r. J. B. złożył w Oddziale ZUS wniosek o wcześniejszą emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS uznał, że J. B. osiągnął wymagany wiek emerytalny 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się on łącznym stażem pracy wynoszącym łącznie 27 lat, 9 miesięcy i 7 dni, lecz nie przepracował 15 lat w szczególnych warunkach.

Organ rentowy zaliczył odwołującemu się okres 12 lat 3 miesięcy i 15 dni jako okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

J. B. urodził się dnia 04.11.1951r. zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art.184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu (...)** (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami w aktualnym brzmieniu - prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a w szczególności czy zachodzą podstawy do zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia od dnia 05.05.1969r. do dnia 14.05.1974r. w (...) Zakładach (...) w J.. ZUS nie uznał bowiem tego okresu, uznając, że w złożonym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 14.12.2011r. podano dwa charaktery pracy z pkt. 10 i 11 zarządzenia resortowego – szlifowanie szkła, polerowanie szkła – natomiast punkt dotyczący stanowiska pracy podano jedynie szlifowanie szkła i zdaniem organu rentowego zachodzi wątpliwość, iż praca ta była wykonywana w pełnym wymiarze czasu dla danego stanowiska, gdyż z ww. świadectwa wynika, że odwołujący pracował jednocześnie na dwóch stanowiskach pracy.

Na okoliczność pracy w (...) **Zakładach (...)** w J. J. B. złożył do ZUS świadectwo pracy z dnia 07.04.1997r., z którego wynika, że był tam zatrudniony w okresie od dnia 01.09.1966r. do dnia 14.05.1974r. jako szlifierz – polerownik szkła (k. 19 akt kap. pocz.). Nadto odwołujący złożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 14.12.2011r., z którego wynika, iż w okresach od dnia 05.05.1969r. do dnia 15.02.1972r. (2 lata 9 miesięcy i 13 dni) oraz od dnia 27.12.1972r. do dnia 14.05.1974r. (1 rok, 4 miesiące i 19 dni) pracował w szczególnych warunkach na stanowisku szlifierz – polerowacz szkła i na tym stanowisku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace szlifowania szkła i polerowania szkła w zespołach formujących szkło (k. 6 a.e.).

Z zeznań odwołującego J. B. (k.15-16 a.s.) wynika, że początkowo pracował tam w przyzakładowej szkole zawodowej jako uczeń od dnia 01.09.1966r., a następnie podjął tam pracę od dnia 5 maja 1969r. na stanowisku szlifierz-polerowacz szkła optycznego. Na tym stanowisku pracował do końca swojego zatrudnienia. Z jego zeznań wynika także, że odbyciu zasadniczej służby wojskowej wrócił na to samo stanowisko pracy. Z zeznań odwołującego wynika także, że najpierw szkło poddawane jest szlifowaniu maszynowemu, a następnie poleruje się je maszynowo. Niebezpieczeństwo dla zdrowia na tym stanowisku wiązało się zdaniem odwołującego z użyciem środków np. tlenków żelaza, tlenków ceru, a także z zapyleniem.

Sąd dał wiarę zeznaniom J. B., gdyż korelują one w pełni z dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych ze spornego okresu. Z umowy o naukę zawodu z dnia 30.08.1966r. znajdującej się w aktach osobowych odwołującego wynika bowiem, że przyjęto J. B. do (...) Wytwórni (...) w J. na okres od dnia 01.09.1966r. na naukę zawodu szlifierz - polerownik. Z zaświadczenia J.W.O. z dnia 26.05.1969r. wynika, że odwołujący od dnia 05.05.1969r. zajmował stanowisko szlifierza-polerownika na stażu wstępnym. Po zakończeniu dnia 26.12.1972r. służby wojskowej - w dniu 27.12.1972r. został ponownie przyjęty do pracy w (...) Zakładach optycznych na stanowisko szlifierza-polerownika. Pracował tam na tym stanowisku do dnia 14.05.1974r.

Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd doszedł do przekonania, że w okresie od dnia 05.05.1969r. do dnia 14.05.1974r. J. B. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako szlifierz-polerownik szkła w zespołach formujących szkło. Jest to stanowisko wyszczególnione w **wykazie A dziale XIII poz.10** (szlifowanie szkła) - powoływanego na wstępie rozporządzenia. Natomiast w Zarządzie nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę - prace te wymienione są w dziale **XIII poz. 10** tj. szlifowanie szkła. Pod tą pozycją wymienione są dwa stanowiska pracy: szlifierz (pkt 1) i szlifierz-polerowacz (pkt 2).

Jak wynika z materiału dowodowego odwołujący był szlifierzem-polerowaczem. A zatem dokonywał szlifowania szkła oraz wstępnego polerowania. Było to więc jedno stanowisko pracy. Jedynie na marginesie podnieść należy, że w dziale XIII poz.11 rozporządzenia wymieniona jest praca przy polerowaniu szkła. W zarządzeniu resortowym praca polerowacza jest wymieniona pod taką samą pozycją. W ocenie Sądu takie rozróżnienie stanowisk w zarządzeniu resortowym: na polerowacza przy szlifowaniu szkła i polerowacza przy polerowaniu - oznacza, iż szlifierz-polerowacz wymieniony w poz.10 pkt 2 dokonuje wstępnego polerowania przy szlifowaniu, a polerowacz wymieniony w poz.11 - dokonuje ostatecznego polerowania. Niezależnie od tych dywagacji - oba stanowiska są zakwalifikowane do prac wykonywanych w szczególnych warunkach.

Sąd uznał, że zachodzą podstawy do zaliczenia całego okresu zatrudnienia odwołującego do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, a zatem włącznie z okresem odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 16.02.1972r. do dnia 26.12.1972r. Sąd podziela bowiem stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24.05.2012r. (II UK 265/11), w którym stwierdził on, że w zakresie zatrudnienia żołnierz czynnej służby wojskowej jest pracownikiem wykonującym pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jeśli wykonywał ją w taki sam sposób (stale i w pełnym wymiarze czasu pracy) przed powołaniem do służby i do zatrudnienia tego powrócił po jej zakończeniu w przepisany terminie. Ponieważ odwołujący powrócił do pracy na to samo stanowisko następnego dnia po zwolnieniu ze służby, zatem okres służby także należy mu zaliczyć do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Przy czym z okresu zatrudnienia Sąd odjął dzień 12.12.1969r. Z upomnienia znajdującego się w aktach osobowych wynika bowiem, że J. B. w dniu 12.12.1969r. samowolnie opuścił stanowisko pracy i opuścił zakład pracy bez przepustki. Oznacza to zatem, że tego dnia nie świadczył pracy w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wobec powyższego w niniejszym postępowaniu odwołujący wykazał, że dodatkowo pracował w szczególnych warunkach przez **5 lat i 9 dni**. Po zsumowaniu tego okresu z okresem uwzględnionym przez ZUS w rozmiarze 12 lat, 3 miesiące i 15 dni J. B. wykazał, iż przepracował w szczególnych warunkach **17 lat, 3 miesiące i 24 dni**.

Z tych względów Sąd uznał, że **J. B.** spełnił wszystkie przesłanki do uzyskania prawa do emerytury w oparciu o art.184 powoływanej na wstępie ustawy i przyznał mu prawo do emerytury począwszy od dnia 01.01.2013r. stosownie do treści art.129 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję na mocy **art.477¹⁴§2 kpc.**

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Ocena, czy odwołującemu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach sporny okres wymagała przeprowadzenia szerszego postępowania dowodowego, co możliwe było dopiero przed Sądem.

Wobec powyższego w tym zakresie Sąd orzekł na mocy **art.118 ust.1 a** w/w ustawy.